

14.4.1978

1 (1)

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbrön HELSINGFORS 52

Puhelin 1511
Telefon

... Työeläkelaitoksille

Hallitus on 7.4.1978 antanut eduskunnalle esityksen laiksi työttömyyseläkkeen saamisen alaikärajan väliaikaisesta alentamisesta.

Esityksessä ehdotetaan työttömyyseläkeikärajaa alennettavaksi siten, että nykyinen 60 vuoden alaikäraja alennetaan 58 vuodeksi. Muutos esitetään toteutettavaksi erillisellä lailla, joka koskisi sekä kansaneläkeläisissä että työntekijäin eläkeläisissä ja valtion eläkeläisissä säädettyä työttömyyseläkeikää.

Väliaikaisen lain on esitetty tulevan voimaan 1.7.1978 lukien ja olevan voimassa vuoden 1979 loppuun. Voimaantulosäännöksen mukaan niille henkilöille, joihin 58 vuoden alaikäraja on kerran sovellettu, voitaisiin myöntää työttömyyseläke väliaikaisen alaikärajan voimassaolon päätyttyäkin.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

Hallituksen esitys laiksi työttömyyseläkkeen saamisen alaikärajan väliaikaisesta alentamisesta.

JAKELU

A 1-8
B 1

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työttömyyseläkkeen saamisen alaikärajan väliaikaisesta alentamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksessä ehdotetaan työttömyyseläkeikärajaa väliaikaisesti alennettavaksi siten, että nykyinen 60 vuoden alaikäraja alennetaan 58 vuodeksi.

YLEISPERUSTELUT.

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos.

Työttömyyseläke liitettiin heinäkuun alusta 1971 voimaan tulleilla laeilla kansaneläkelakiin (499/71), työntekijäin eläkelakiin (500/71), johon lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeläisissä, maatalousyrittäjien eläkeläisissä ja yrittäjien eläkeläisissä on viittaussäännös, ja valtion eläkelakiin (851/71). Työttömyyseläkkeen saamisen edellytykset ovat mainituissa laeissa pääpiirteissään samanlaiset. Työntekijän on oltava 60 vuotta täyttänyt. Hänen on pitänyt saada 60 viimeksi kuluneen viikon aikana valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34) mukaista päiväavustusta tai työllisyyslain (946/71) mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä. Myös sellaisella 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä, jolla valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain enimmäisavustusta koskevien säännösten mukaan ei enää ole oikeutta päiväavustukseen, on oikeus kansaneläkelain ja työeläkelakien mukaiseen työttömyyseläkkeeseen. Eläkkeen hakijan on näytettävä työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella, ettei hänelle voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työllisyyslain mukaiseen korvaukseen.

Koska pitkäaikainen työttömyys näyttää vielä lähivuosinakin jatkuvan voimakkaana,

saattavat yhä useammat työntekijät joutua valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaisen päiväavustuksen enimmäismäärän saavutettuaan toimeentulovaikeuksiin. Päiväavustusoikeuden arvioidaan vuoden 1978 aikana mainitun enimmäismäärän täyttymisen vuoksi päättyvän noin 8 000 työttömyyskassan jäseneltä. Näistä 60—64-vuotiaita on noin 2 000 ja 58—59-vuotiaita noin 500. Työttömyyskassan jäsenellä on tosin mahdollisuus hakea työllisyyslain mukaista työttömyyskorvausta, mutta se on, toisin kuin päiväavustus, tarveharkintainen siten, että esimerkiksi hakijan aviopuolison suhteellisen alhaiset ansiotulot saattavat johtaa hakemuksen hylkäämiseen. Työttömyyden jatkuminen saattaa vaikuttaa myös työeläketurvan tasoa alentavasti. Kun ikääntyneiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden työhönsijoittaminen on nyt osoittautunut erityisen vaikeaksi, hallitus on katsonut tarkoituksenmukaiseksi parantaa näiden työntekijöiden toimeentuloturva ohjaamalla heitä tilapäisjärjestylin nykyistä laajemmassa määrin eläkkeelle. Tämä on perusteltua siitäkkin syystä, että koko työttömyysturva, mukaan lukien nyt esillä olevan työttömyyseläkkeen vastainen kehittäminen, on erityisesti sitä varten asetetussa komiteassa pohdittavana. Tämän komitean työn viivästyttäjä ja ottaen huomioon, että työttömyys edelleenkin jatkuu vaikeana, on katsottu tarkoituksenmukaiseksi ehdottaa, työttömyyseläkkeen saamisen

edellytyksenä olevan 60 vuoden ikärajaa alennettavaksi väliaikaisesti 58 vuoteen. Muutos toteutettaisiin erillisellä lailla, joka koskisi sekä kansaneläkelaisissa että työntekijäin eläkelaisissa ja valtion eläkeläisissä säädettyä työttömyyseläkejä. Voimaantulosäännöksen mukaan niille henkilöille, joihin 58 vuoden alaikäraja on kerran sovellettu, voitaisiin myöntää työttömyyseläke väliaikaisen alaikärajan voimassaolon päätyttyäkin. Muutos kuntien osalta edellytetään toteutettavaksi kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännössä. Muutos lisäisi ensimmäisenä voimassaolovuonna eläkkeensaajien määrää 1 000. Toisena vuonna arvioidaan sen lisäävän eläkkeensaajien lukumäärää edelleen 600. Kahtena vuonna voimassa olevaa ikärajan alentamista käyttäisi siis hyväksyen noin 1 600 työtöntä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset.

Eläkemenojen lisäys olisi ensimmäisenä vuonna vuositasolla kaikkiaan 12 miljoonaa markkaa, josta yksityisen sektorin osuus olisi 7 miljoonaa markkaa, julkisen sektorin osuus 0,1 miljoonaa markkaa ja kansaneläkelaitoksen osuus 5 miljoonaa markkaa. Toisen vuoden kustannukset olisivat yhteensä 19 miljoonaa markkaa. Kustannusvaikutukset ulottuisivat pääasiassa neljälle vuodelle ja sen jälkeen asteittain vähentyen kaikkiaan yhdeksälle vuodelle. Lisäys olisi suurimmillaan toisena vuonna.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työttömyyseläkkeen saamisen alaikärajan väliaikaisesta alentamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Poiketen siitä, mitä 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 20 §:n 1 momentin 3 kohdassa, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (499/71), 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 4 c §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (497/77) ja 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain 9 a §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (498/77), on säädetty työttömyyseläkkeen saamisen edelly-

tyksenä olevasta ikärajasta, mainittu alaikäraja on 58 vuotta.

2 §.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1978 ja se on voimassa vuoden 1979 loppuun. Kuitenkin voidaan sellaiselle henkilölle, joka on tämän lain perusteella saanut työttömyyseläkettä, myöntää viimeksi mainitun ajankohdan jälkeenkin työttömyyseläke, sen estämättä, mitä muualla laissa työttömyyseläkkeen saamisen alaikäraja on säädetty.

Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 1978.

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri